

پایه :	۴	موضوع :	فقه ۱
تاریخ :	۸۹/۶/۲۵	ساعت :	۱۰/۳۰

نام کتاب: شرح لمعه، از اول کتاب تا اول کتاب الصوم

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سوال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سوال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

تستی:

۱. القبلة هي أ ۱/۱۵۷

- أ. عين الكعبة للمشاهد أو حكمه كالأعمى وجهتها لغيره كالبعيد ■
ب. عين الكعبة للمشاهد، وجهتها لغيره كالأعمى والبعيد □
ج. عين الكعبة للمشاهد ولغيره □
د. جهة الكعبة للمشاهد ولغيره □

۲. الشاك في الوضوء في أثنائه ج ۱/۸۱

- أ. يستأنف والشاك في بعضه لا يلتفت □
ب. لا يلتفت وكذا الشاك في بعضه □
ج. يستأنف والشاك في بعضه يأتي به إذا وقع الشك على حاله ■
د. لا يلتفت والشاك في بعضه يأتي به إذا وقع الشك على حاله □

۳. لو أحدث قبل الأجزاء المنسية التي تتلأفي بعد الصلاة على الأقوى. ب ۱/۲۷۴ (ع: ۲ د: ۲)

- أ. تطهر واستأنف الصلاة □
ب. تطهر وأتى بها ■
ج. أتى بها بلا تطهر □
د. يستحب التطهر واستئناف الصلاة □

۴. يجب الركوع منحياً إلى أن تصل كفاه معاً ركبتيه والمعتبر ج ۱/۲۱۴

- أ. ملاصقة جزء من باطنه لا جميعه ولا رؤوس الأصابع □
ب. وصول رؤوس الأصابع لا جزء من باطنه □
ج. وصول جزء من باطنه لا جميعه ولا رؤوس الأصابع ■
د. ملاصقة رؤوس الأصابع لا جزء من باطنه □

تشریحی:

* (وينجس الماء مطلقاً بالتغير بالنجاسة ويظهر بزواله) و لو بنفسه أو بعلاج (إن كان جارياً أو لاقى كراً) والمراد أن غير الجارى لابد في طهره مع زوال التغير من ملاقاته كراً طاهراً بعد زوال التغير أو معه وإن كان اطلاق العبارة قد يتناول ما ليس بمراد. ۱/۵۱

۱. أ. منظور از «بنفسه أو بعلاج» چیست؟ ب. عبارت شهید اول، موهم چه مطلبی است و پاسخ آن چیست؟

أ. بنفسه، یعنی به خودی خود در اثر ماندن، تغییرش زایل شود و «بعلاج» یعنی با چیز دیگر مثل اتصال به کرّ زیاد شود.

ب. عبارت ایشان با توجه به اطلاق «لاقی کراً» موهم این است که اتصال به کرّ به هر نحو باشد - یعنی چه اینکه اول، زایل شود بعد متصل به کرّ باشد و چه اینکه اول متصل شود ولی به اتصال، تغییر زایل نشود بلکه بعد به خودی خود زایل شود - مطهر است و نیز از جهت طاهر بودن و طاهر نبودن کر، اطلاق دارد منتهی مراد ایشان این است که اولاً طاهر باشد و ثانیاً مقارن با اتصال، تغییر زائل شود.

* ولو تجاوز دم الحيض العشرة فذات العادة تأخذها. ۱/۹۵

۲. أ. معيار در «ذات العادة» بودن چیست؟ ب. در فرع مذکور، فرق میان عادت «عددیة وقتیه» و «عددیة» را بنویسید.

أ. استواء الدم مرتین أخذاً وانقطاعاً.

ب. الفرق: الاتفاق على تحيض العدديّة والوقتية بريّة الدوم والخلاف في العدديّة فقیل إنّها فيه كالمضطربة (لا تحيض الا بعد ثلاثة) والأقوى أنّه كالأولى.

* يجب تغسيل كل ميت مسلم أو بحكمه ... وفي المتخلف من ماء الزاني المسلم نظراً. ۱/۱۰۹

۳. أ. برای «بحكمه» مثال بزنیید. ب. وجه نظر در «المتخلف من ماء الزاني المسلم» چیست؟

أ. كالطفل والمجنون المتولدين من مسلم ولقيط دار الإسلام أو دار الكفر وفيها مسلم يمكن تولده منه والمسبى بيد المسلم على القول بتبعيته في الإسلام.
ب. من انتفاء التبعية شرعاً ومن تولده منه حقيقة وكونه ولداً لغة.

* يجب التيمم بالتراب الطاهر أو الحجر لأنه من جملة الأرض، والصعيد المأمور به هو وجهها ولأنه تراب اكتسب رطوبة لزجة وعملت فيه الحرارة فإفادته استمساكاً.

۴. دو دلیل بر صحت «تیمم بر سنگ» را بنویسید. ۱/۱۳۲

در آیه قرآن امر شده «تيمموا صعيداً» آمده منظور از صعيد در آیه وجه الارض می باشد و حجر هم که از ارض می باشد پس آیه شامل حجر هم می شود.
دلیل دوم: چون سنگ همان خاک است که با فعل و انفعالاتی به سنگ تبدیل شده است.

* الفصل العاشر: في صلاة المسافر التي يجب قصرها كمية. وشرطها قصد المسافة أو نصفها لمريد الرجوع ليومه. ۱/۳۰۷ (ع: ۲ د: ۳)

۵. عبارات «شرطها قصد المسافة» و «نصفها لمريد الرجوع ليومه» را توضیح دهید.

أ. شرط شکسته شدن نماز این است که شخص، ۸ فرسخ را با قصد بپیماید؛ یعنی از اول، قصدش، طی این مسافت باشد. پس اگر بدون قصد، مسافت را بپیماید، نمازش قصر نیست؛ مثل کسی که دنبال گمشده ای می گردد.
ب. اگر شخص چهار فرسخ برود و در همان روز بخواهد برگردد، نمازش شکسته می شود.

* ذهب المرتضى وابن الجنيّد وسلاّر إلى وجوب تأخير أولى الأعذار إلى آخر الوقت محتجين بإمكان إيقاع الصلاة تامة بزوال العذر وجوّزه الشيخ أبو جعفر الطوسي أول الوقت. وهو الأقرب لمخاطبتهم بالصلاة من أول الوقت بإطلاق الأمر فتكون مجزئة. ۱/۲۹۴ (ع: ۲ د: ۴)

۶. مدعا و دلیل سید مرتضی و پاسخ شیخ طوسی به آن را تقریر کنید.

مدعا: کسانی که بعضی از شرایط نماز را ندارند - مثل اینکه آب برای وضوء نیست - باید تا آخر وقت صبر کنند.

دلیل سید مرتضی: نمازگزار باید تمام شرایط نماز را تحصیل کند و با احتمال تحصیل شرایط تا آخر وقت، باید صبر کند تا بتواند نماز تامّ الأجزاء والشرايطی را به جای آورد.

پاسخ شیخ طوسی: صاحب عذر از هنگام دخول وقت، مأمور به نماز است و لازمه امر، مجزی بودن عملی است که انجام می شود.

۷. شروط تعلق زکات به نقدین چیست؟ ۱/۳۴۱

۱. رسیدن به حدّ نصاب. ۲. سکه و مضروب بودن. ۳. گذشت سال.

۸. مراد از «استدامة حکمی نیت» چیست؟ ۲۰۴

بمعنی آن لا يحدث نية تنافيا ولو في بعض مميزات المنوى.

* (يحرم السفر بعد الزوال على المكلف به) اختياراً لتفويته الواجب وإن أمكنه إقامتها في طريقه لأنّ تجويزه على تقديره دوري. ۱/۲۴۷

۹. نحوه دوری بودن در فرع مذکور را توضیح دهید.

وقتی سفر جایز شد، نماز قصر می شود و سفری که موجب قصر نماز است، نماز جمعه را ساقط می کند؛ پس آن سفر سبب تفویت جمعه می گردد؛ پس حرام است (زیرا تفویت واجب، حرام است و مقدمه حرام، حرام می باشد).